

הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין

ע"ה.

עין משפט נר מצוה

ב"ב א מ"ד פ"ד מהל' רובא
הלכה ו סגנ לאוין
קס"ג
ב"ב ב מ"ג פ"ג הלכה
ח:
ב"ב ג ד מ"ד פ"ד מהל' רובא
הלכה ו סגנ לאוין
קס"ג
ב"ב ד מ"ה פ"ה מהלכות
אסורי ביאה הי"ב
ז טו ח ט"ו פ"כ מהל'
ל ח ט מ"ה פ"כ מהל'
עדות הלכה ו:
ל"א י כ מ"ח פ"ח מהל' מקי
ממנו הלכה ו:
ל"ב ל מ"י פ"ג הלכה ח:
ל"ג מ מ"ח פ"ד מהל' רובא
הלכה ג ה:

בגוסס בידי אדם. מימה אותו שעשאו גוסס אמאי פטור הא רוב גוססין למיתה^א ואמרין זריש צן סורר (לעיל דף ס"ט): דהולכין זדיני נפשות אחר הרוב והמכה חזירו ואמרוהו למיתה ומת מי לא מייחייב והא נמי אמרו למיתה הוא וי"ל דליון שהקילה עליו מורה שחושנין אותו כדאמרין צבטון ואע"פ שאמרוהו למיתה אין הורגין כל זמן שהו' חי וזימנין נמי לאומדין למיתה וחי אף על גב דרובא מיימי הלך כיון שצ' אחר והרגו פטור ונדע דהא אשכחן גוסס בידי שמים נדחש כחי לחייב את ההורגו אע"ג דרוב גוססין למיתה הלך אין לתמוה צבטון בידי אדם אס נחשטני כחי לפטור מי שעשאו גוסס:

מר מדמי ליה לטריפה וכו'. אף על גב דקראי קא דרשי אינטרין ליה להני טעמי:

ההורג את הטריפה פטור. אפי' למ"ד טריפה חיה דסופו שימות צבטנה זו ונדע דהא רבא אית ליה טריפה חיה צפרק קמא דתמורה (דף י"א: וס"ט) ומניו נראה דהתם גרסינן רבה בר פלוגתיה של רב חסדא ועוד דצבטניה הפוכה צפרק קמא דצבטנות (דף ג' א: וס"ט):

בפני בית דין חייב. כגון דלראויה ציום שזנין על ראייתו דלי

אי לאו כחו טיול נחסה. תפול מיד כנגדה ולא לדרדין: **אלא כח כחוש הוא**. אינו כמו חזק אללא קפת כמו יש כאלו ואלא לאלא אזלה לעיל משום שכלה כח חזק הזריקה והאזן חזרת לארץ אבל עדיין הולכת היא ממקלט כמו: **ה"ג ר' יהודה בן צביא אומר בזה אחר זה האחרון חייב וכו'**: **ע"ד דלויא כל נפש**. ויכין דמתחילה סייעו עד הראשונים צהריגתו ליכא כולה נפש צבטת האחרון: **כל דהוא נפש**. אפי' מקלטה ומיניה היכא דהכחו צבטת אמת לא קטלינן ולכלה לדיש כי יכה אמר רחמנא ולא שנים שניהם כדכחו: **הל מודים בהורג אם אדם טריפה**. כגון נקב והושט או קרום המוח: **שוא פטור**. מדלא אפליגו ביה שמע מינה כיון דליכריס חמיכת סימנין חיותו גצרא קטילא חשיב ליה: **בגוסס צדי שמים**. וצ' אחר והרגו הכל מודים שחייב ללא איתעביד ביה מעשה צרישא והרי הוא כחי: **בגוסס צדי אדם**. כגון זה שקרוב למות מחמת המכות אללא לא עשאוהו הראשונים טריפה: **מחסי סמנין**. סימן חיותא: **כל נפש להניא וכו'**. דמשמע כל דהוא נפש: **שוא חייב**. האחרון: **ובערס הרע**. והרי לראויה רובא: **שלא בפני צ"ד**. ולמה צ"ל לחייבו על פי עדים פטור דאין עדותן עדות דהויה עדות שאי יוכל להזימה לקיים צב דין הזמה שאס הזונו אין נהרגין דצבטא קטילא צבו למיקטל: **אס טריפה**. אדם טריפה ורצבו חזירו צבטנא זכור: **חייב**. דהא איכא הנאה: **כמאן דמשמש מ"ס**. רובע את המה: **והא איה ליה הנאה**. אבל רובע את המה ליכא הנאה שבצב חמימותו ולחלותו ולנטול: **עדי טריפה**. שהן עלמן טריפה: **שהומו נהרגין**. דכתיב ובערת הרע מקרבך: **לפי שאינן צוומי וצומין**. צדין צומנין וצומיין. אותם שהיומם ואמרו להם צבטתה שעה עמו הייתם אס היו צדין שנים אחרים וצומיין אותם לומר היאך אתם צומיין את אלו והרי אתם עמו הייתם צבטוק פלוני אין הוומיין שנמאלו עכשו וצומיין נהרגין משום דצבטא קטילא צבי למיקטל הלך כי לא אחזמו נמי לא מקטלי הך טריפה אפומיירו דהוה ליה עדות שאי אמה יכול להזימה ולא מקטלי. ולצבא כיון דעדות צומיין חדוש הוא אע"ג דהו עדות שאי אמה יכול להזימה מקטלי: **וצומיין וצומין**. הצומיין את הראשונים כשהן נעשו וצומיין הו להו וצומיין של וצומיין קמאי. כל עדות וצומיין קרו וצומיין של דיון כדאמרין וצומיין צב כהן צאלו הן הנחנקין (למנן דף ס"ד): **וגם צעלי וצומי**. כלו' כמיתם צעליס (בסנהדרין דף ג' א:) כן מיתם השור. ולהא מילתא נמי מקשינן להו דכיון דאילו קטילא מריה שלא צב"ד לא מקטיל על פי

עדים כדאמרין לעיל שור נמי לא מקטיל על פי צעליס הוקש: **שיסה**. גירה: **השיך**. שאחז הנחש והוליכו והשיך הנחש צבצרו: צין שינו עומד. כיון דהוא כחוקע סקין צבצטנו דלאו גרמא הוא שהרי כלי משחיתו צידו: **מכיש צסיף**. כדון רובא: **מעצמו מקי**. צנשיכתו וכשהשיכו זה עדיין אין צו כדי להמית לפיכך גרמא צבצלמא הוא אף על פי שידע שסופו להקיא מיהו לאו מכחו מיימת: **לפיכך נחש צבסקילה**. כדון שור שהמית לכל צבמה ומה כשור הן (א) אללא שדבר הכחוש צבוה: **מתני'** ואמרוהו למיתה. בית דין. אצל אמדוהו מחילה לחיים אפילו לרבנן פטור כולקמן (ע"פ): **והיקל ממה שיהיה** ולאחר מכאן הכביד ומת חייב ר' נחמיה אומר פטור שרגלים לדבר: **גמ'** (ב) תנו רבנן את זו דרש רבי נחמיה (א) אם יקום והתהלך בחוץ על עדים כדאמרין לעיל שור נמי לא מקטיל לא הו מקטיל שור טריפה נמי לא מקטיל דהא למיתה צעליס הוקש: **שיסה**. גירה: **השיך**. שאחז הנחש והוליכו והשיך הנחש צבצרו: צין שינו עומד. כיון דהוא כחוקע סקין צבצטנו דלאו גרמא הוא שהרי כלי משחיתו צידו: **מכיש צסיף**. כדון רובא: **מעצמו מקי**. צנשיכתו וכשהשיכו זה עדיין אין צו כדי להמית לפיכך גרמא צבצלמא הוא אף על פי שידע שסופו להקיא מיהו לאו מכחו מיימת: **לפיכך נחש צבסקילה**. כדון שור שהמית לכל צבמה ומה כשור הן (א) אללא שדבר הכחוש צבוה: **מתני'** ואמרוהו למיתה. בית דין. אצל אמדוהו מחילה לחיים אפילו לרבנן פטור כולקמן (ע"פ): **והיקל ממה שיהיה** ולאחר מכאן הכביד ומת חייב ר' נחמיה אומר פטור שרגלים לדבר: **גמ'** (ב) תנו רבנן את זו דרש רבי נחמיה (א) אם יקום והתהלך בחוץ על עדים כדאמרין לעיל שור נמי לא מקטיל לא הו מקטיל שור טריפה נמי לא מקטיל דהא למיתה צעליס הוקש: **שיסה**. גירה: **השיך**. שאחז הנחש והוליכו והשיך הנחש צבצרו: צין שינו עומד. כיון דהוא כחוקע סקין צבצטנו דלאו גרמא הוא שהרי כלי משחיתו צידו: **מכיש צסיף**. כדון רובא: **מעצמו מקי**. צנשיכתו וכשהשיכו זה עדיין אין צו כדי להמית לפיכך גרמא צבצלמא הוא אף על פי שידע שסופו להקיא מיהו לאו מכחו מיימת: **לפיכך נחש צבסקילה**. כדון שור שהמית לכל צבמה ומה כשור הן (א) אללא שדבר הכחוש צבוה: **מתני'** ואמרוהו למיתה. בית דין. אצל אמדוהו מחילה לחיים אפילו לרבנן פטור כולקמן (ע"פ): **והיקל ממה שיהיה** ולאחר מכאן הכביד ומת חייב ר' נחמיה אומר פטור שרגלים לדבר: **גמ'** (ב) תנו רבנן את זו דרש רבי נחמיה (א) אם יקום והתהלך בחוץ על

תורה אור השלם

1. ואי בני יבדי כל נפש אדם מות יומת:
2. והקריא ההוא אור הלם הקולום ההוא יומת כי דבר קרה על יי אלהים המוציא אתכם מארץ מצרים והצדיק מביד עבדי' להיחידן מן היחיד אשר ארץ יי אלהיך ללבית קיה ובערתי הרע מקרבך: דברים י"ג ו
3. ואם שור נקח הוא מתמל שלשם והודיע בבגליו ולא ישקבו והמית איש או אשה השור וסקל וגם בעליו יומת: שמות כא כט
4. אם יקום והתהלך בחוץ על משעבדו ונקח המפכה רק שבתו ימן ורפא ורפא:

מוסף רש"י

הכחו עשרה בני אדם כרו פטורין. שאין ידוע על יד מי נהרג (ב"ב א' דענין שיהיה כל נפש אדם כל הנפש ואין נאן מהל' לא הנפש ופטורים ממיתה (ש"ס ב.) וכל עדות שאי אמה יכול להזימה לא שמע עדות. דרממנא אמר (צברים יט) ודרשו השופטים הטעם והנה עד שקר העד וגו' ועשיתם לו כאשר זמם לעשות וגו' עדות שאתה יכול לקיים עד מות הזמה הוא עדות ואי לא לא (פסחים יב.) ובכיון ע"פ ר' הושיע (ה) בין שינוי הוא עומד. וכלא טומת המה יכא האדם (ב"ב ב.) לפיכך מכיש בסיף. דהוה ליה כאלו ההנו צסיף. שהורג ממש הוא ולא גוסס (ש"ס) נחש בסקילה. כיון שור הורג אלס דכתיב השור יסקל (ש"ס) שרגלים לדבר. שלא מחמת הכאה. האילו ומתחלה היקל ממה שהיה (נדד סה.)